



REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/22-03/58
URBROJ: 613-01-06-2-22-10
Zagreb, 22. studenoga 2022.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Stranka s Imenom i
Prezimenom
za 2021.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	4
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	4
	Sustav unutarnjih kontrola	7
	Planiranje	7
	Financijski izvještaji	8
III.	REVIZIJA ZA 2021.	13
	Ciljevi i područja revizije	13
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	13
	Metode i postupci revizije	14
	Nalaz za 2021.	15
	Provedba naloga i preporuka	19

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Stranke s Imenom i Prezimenom (dalje u tekstu: Stranka) za 2021.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2021. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Knjigovodstvene isprave (ulazni računi, između ostalog, za usluge promidžbe i informiranja te usluge savjetovanja u iznosu od 336.117,00 kn) na temelju kojih su poslovni događaji evidentirani u poslovnim knjigama te koje se odnose na poslovnu promjenu nisu povezane s aktivnostima iz Godišnjeg programa rada Stranke i njegovim izmjenama za 2021.

Nadalje, u 2021. obračunana su dva putna naloga u iznosu od 2.864,00 kn, koja sadrže izvješća s putovanja uz koje su priložene isprave kojima se dokazuju nastali troškovi za putovanja (računi ili preslike računa za cestarine, odnosno ispis prolaza autoceste s ENC uređajem), ali nije ih ovjerila odgovorna osoba. U poslovnim knjigama evidentirani su i u financijskim izvještajima iskazani rashodi za uslugu snimanja i montažu promotivnog videa u iznosu od 4.875,00 kn na temelju računa koji glasi na drugu političku stranku (račun je podmiren s redovnog računa Stranke) te rashodi za uslugu tiska materijala u iznosu od 3.750,00 kn, koji se odnose na usluge obavljene u lipnju 2020. (i koje je trebalo evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u financijskim izvještajima za 2020.).

Popisom imovine i obveza obuhvaćena je financijska imovina (novčana sredstva na redovnom računu) u iznosu od 26.274,00 kn te obveze za kredite i zajmove u iznosu od 2.500,00 kn, a nisu obuhvaćene obveze za rashode u iznosu od 8.132,00 kn te novčana sredstva na posebnom računu za financiranje izborne promidžbe za izbor članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske (zatvoren u listopadu 2022.) u iznosu od 209,00 kn. (točka 2. Nalaza)

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2021. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je osnovana na Osnivačkoj skupštini održanoj u siječnju 2019. Svojstvo pravne osobe stekla je u veljači 2019. upisom u Registar političkih stranaka, i to pod nazivom START – Stranka antikorupcije, razvoja i transparentnosti. Na sjednici Konvencije održanoj u svibnju 2020., između ostalog, usvojene su i izmjene Statuta kojima je naziv Stranke promijenjen. Također, u svibnju 2020. Ministarstvo uprave (od srpnja 2020. Ministarstvo pravosuđa i uprave, prema Zakonu o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave, Narodne novine 85/20) donijelo je Rješenje kojim se Stranci odobrava upis promjena naziva i osoba ovlaštenih za predstavljanje i zastupanje te je naziv Stranke promijenjen u Stranku s Imenom i Prezimenom (skraćeni naziv IP, a OIB i žiroračun su nepromijenjeni). Sjedište Stranke je Kneza Mislava 14, Zagreb.

Prema Programu Stranke, donesenom na Osnivačkoj skupštini u siječnju 2019., cilj političkog djelovanja Stranke je izgradnja pravde i pravednosti, zakonitosti i mira putem zaštite i promicanja pojedinačnih i kolektivnih prava i interesa kroz koje se vrednuje i njeguje ravnopravnost, rad i poduzetništvo, znanje, inovacije, optimizam, povjerenje i solidarnost. Stranka se, između ostalog, zalaže za politički sustav koji jamči prosperitet društva u cjelini te ga štiti i promiče u skladu s vrijednostima opisanim i zajamčenim u Ustavu Republike Hrvatske (Narodne novine 56/90, 135/97, 8/98 – pročišćeni tekst, 113/00, 124/00 – pročišćeni tekst, 28/01, 41/01 – pročišćeni tekst, 55/01 – ispravak, 76/10, 85/10 – pročišćeni tekst, 147/13 i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i zakonima. Programski ciljevi usmjereni su na ostvarivanje društva prosperiteta, a ono se ostvaruje kroz tri temeljne programske poluge, i to kroz antikorupcijske politike, razvojne politike i transparentnost. U svojim političkim aktivnostima Stranka će se dosljedno zalagati za promicanje i ostvarivanje vrijednosti otvorenog demokratskog društva u skladu s odredbama Ustava Republike Hrvatske i međunarodnih ugovora koji su obvezujući u pravnom sustavu Republike Hrvatske.

Djelokrug Stranke određen je Statutom (iz siječnja 2019.) te izmjenama Statuta i pročišćenim tekstom Statuta (iz svibnja 2020.). Statutom su uređeni naziv, sjedište i znak Stranke, predstavljanje i zastupanje, ciljevi i način djelovanja, pitanja članstva, oblici organiziranja, upravna tijela (način izbora i opoziva, trajanje mandata te način odlučivanja), sredstva za rad, prestanak Stranke te postupak s imovinom u slučaju njezina prestanka.

Prema odredbama članka 17. Statuta, središnja tijela Stranke su: Konvencija, Veliko vijeće, Predsjedništvo i Predsjednik. Uz njih djeluju i pomoćna tijela: Glavni tajnik, Tajništvo, Statutarna komisija i druga pomoćna tijela koja svojom odlukom osnuje Predsjedništvo. Mandat članova središnjih i pomoćnih tijela Stranke je četiri godine.

Konvencija je najviše tijelo Stranke, a odluke Konvencije obvezuju sva druga tijela Stranke. Donosi Statut i njegove izmjene, bira Predsjednika, Veliko vijeće i Predsjedništvo, raspravlja i odlučuje o izvješću o radu Stranke, odlučuje o prestanku postojanja Stranke i o drugim značajnim pitanjima za Stranku. Konvenciju čine po položaju svi članovi koji su državni dužnosnici u Vladi Republike Hrvatske i Hrvatskom saboru i svi članovi Predsjedništva te izabrani predstavnici županijskih, gradskih i općinskih organizacija čiji broj i način odabira mora biti propisan odlukom o sazivanju Konvencije.

Održava se najmanje jednom u četiri godine, a mora se održati u roku od šest mjeseci od održavanja parlamentarnih izbora, osim ako je između prethodnih i posljednjih parlamentarnih izbora proteklo manje od dvije godine (u tom slučaju se rok može produljiti, ali nikako ne na više od šest godina). Konvenciju saziva Veliko vijeće svojom odlukom. Održana je jedna sjednica Konvencije početkom 2021.

Veliko vijeće je najviše tijelo Stranke između dvije Konvencije, a čine ga Predsjednik Stranke, članovi Predsjedništva, predsjednici regionalnih organizacija (uključujući predsjednika organizacije Grada Zagreba) i Glavni tajnik Stranke. Uz njih, određen broj članova Velikog vijeća bira Konvencija. Veliko vijeće ima najmanje 15, a najviše 51 člana, uključujući članove Predsjedništva. Mandat članova traje četiri godine odnosno dok obnašaju dužnosti. Veliko vijeće brine se o poštovanju Statuta, provođenju odluka Konvencije, nadzoru nad vođenjem poslova Stranke, donosi Etički kodeks ponašanja, odlučuje o predizbornim i postizbornim koalicijama, uključivanju u međunarodne političke organizacije, izlasku na prijevremene izbore i drugim bitnim pitanjima za Stranku. Predsjednik Stranke je po položaju predsjednik Velikog vijeća i može ovlastiti drugu osobu da vodi sjednicu Velikog vijeća, ako je osoba član Velikog vijeća. Veliko vijeće održava sjednice najmanje jednom u šest mjeseci.

Koncem prethodne godine (2020.) održana je sjednica Velikog vijeća, na kojoj se, između ostalog, donio zaključak da se podržavaju daljnja nastojanja i koraci usmjereni prema spajanju Stranke s drugom političkom strankom – Centar. U Zaključku je nadalje navedeno da s obzirom na to da spajanje političkih stranaka nije propisano odredbama Zakona o političkim strankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98, 36/01 i 28/06), nakon provedenih razgovora i konzultacija s članovima Stranke te članovima Predsjedništva i Velikog vijeća Stranke, zaključeno je kako se spajanje Stranke i političke stranke Centar može ostvariti putem personalne fuzije članova, odnosno učlanjenja pojedinih članova Stranke, Predsjedništva i Velikog vijeća Stranke u političku stranku Centar te su članovi Stranke, kao i pojedini članovi Predsjedništva i Velikog vijeća, ujedno postali članovi i političke stranke Centar, a zajednički ciljevi ostvaruju se putem komplementarnih i koordiniranih aktivnosti.

Tijekom 2021. održane su tri sjednice Velikog vijeća, na kojima se, između ostalog, donio zaključak u kojem se navode daljnji koraci u procesu spajanja Stranke s političkom strankom Centar i o potrebnim statutarnim izmjenama Stranke te odluke o davanju ovlasti potpredsjedniku Stranke da poduzima sve radnje iz nadležnosti Velikog vijeća; daljnji koraci u suradnji s političkom strankom Centar; održavanju sljedeće Konvencije Stranke radi promjene Statuta i imenovanja novog Predsjednika Stranke do konca 2022., kako bi se odredbe Statuta i unutarnji ustroj Stranke uskladio s dinamikom suradnje i odnosima s političkom strankom Centar.

Predsjedništvo je najviše tijelo Stranke između dvije sjednice Velikog vijeća i izvršno tijelo Stranke. Provodi odluke Konvencije i Velikog vijeća, odlučuje o političkim aktivnostima i stavovima, predlaže Velikom vijeću odluku o sazivanju Konvencije te sklapanje predizbornih i postizbornih koalicija, utvrđuje smjernice raspolaganja materijalnom imovinom Stranke, donosi Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta na prijedlog Glavnog tajnika, Poslovnik o radu Predsjedništva na prijedlog Predsjednika i druge odluke u skladu sa Statutom. Iznimno, može donijeti i odluku iz djelokruga Velikog vijeća pod uvjetom da ta odluka bude odobrena na prvoj idućoj sjednici Velikog vijeća. Predsjedništvo čine Predsjednik Stranke i tri potpredsjednika (koji su dobili najveći broj glasova pri izboru članova Predsjedništva). Predsjednik će svojom odlukom odrediti koji ga od potpredsjednika Stranke mijenja u njegovoj odsutnosti. Članovi Predsjedništva ovlaštteni su pravno zastupati Stranku.

Tijekom 2021. održano je devet sjednica Predsjedništva, na kojima su se, između ostalog, donijele odluke o pristupanju izradi antikorupcijskog programa za lokalne izbore; usvajanju predloženog modela reforme teritorijalnog ustroja te godišnjih financijskih izvještaja; zakupu dodatnog poslovnog prostora za potrebe održavanja konzultativnih sastanaka i angažiranju savjetnika u organizaciji rada Stranke.

Predsjednik je središnje tijelo Stranke. Predstavlja i zastupa Stranku u njezinim poslovima, provodi odluke središnjih tijela, predsjednik je Velikog vijeća, brine se da Stranka djeluje u skladu sa Statutom, imenuje Glavnog tajnika, saziva sjednice Velikog vijeća te sjednice Predsjedništva i predlaže dnevni red, predlaže Predsjedništvu kandidate za predsjedničke, parlamentarne, lokalne izbore i izbore za Europski parlament te obavlja i druge poslove koji Statutom nisu povjereni nekom drugom tijelu. Predsjednik može ovlastiti druge osobe da u određenim pitanjima zastupaju i predstavljaju Stranku. Izbori za Predsjednika provode se na Konvenciji Stranke na kojoj se provode izbori za Veliko vijeće. Od svibnja 2020. do srpnja 2021. Predsjednik Stranke je dr. sc. Ivan Kovačić, a potpredsjednici su Saša Stanislav Horvath (Odlukom Predsjednika iz svibnja 2020. osoba ovlaštena za zastupanje i predstavljanje Stranke), Ani Pijevac i Mirela Mikić Muha. U srpnju 2021. Predsjednik dr. sc. Ivan Kovačić podnio je neopozivu ostavku na mjesto Predsjednika Stranke (navedena promjena nije provedena u Registru političkih stranaka do vremena obavljanja revizije, listopad 2022.).

Glavni tajnik vodi poslovanje Stranke, organizira i koordinira rad središnjih tijela Stranke, brine se za tehničko izvršavanje odluka središnjih tijela Stranke, koordinira komunikaciju s medijima i vodi druge poslove određene Statutom ili odlukom Predsjedništva. Glavni tajnik Stranke od 1. siječnja 2021. i u vrijeme obavljanja revizije (listopad 2022.) je Ivan Tomljenović.

Tajništvo se brine o obavljanju poslova iz djelokruga Glavnog tajnika, a osobito vodi brigu o materijalnom i financijskom poslovanju Stranke u skladu sa zakonima i drugim propisima, o izradi i pravodobnom podnošenju svih potrebnih dokumenata za rad Stranke nadležnim tijelima i vođenju arhiva Stranke. Za svoj rad Tajništvo odgovara Predsjedništvu.

Statutarna komisija ima tri člana koje bira Veliko vijeće na prijedlog Predsjedništva, a brine se o poštovanju Statuta i Etičkog kodeksa ponašanja unutar Stranke, kao i o usklađenosti akata sa Statutom, a za kršenje Statuta može izricati sankcije.

Prema odredbama članka 31. Statuta, Stranka sredstva za rad prikuplja od članarina i članskih doprinosa, donacija fizičkih i pravnih osoba, iz državnog i lokalnih proračuna te iz drugih izvora u skladu sa zakonima koji uređuju financiranje političkih stranaka. Također, utvrđeno je da Stranka sva prikupljena sredstva može koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva predviđenih Statutom i programskim dokumentima Stranke. Uz Statut, doneseni su i Pravilnik o materijalno-financijskom poslovanju, Pravilnik o radu Velikog vijeća, Pravilnik o radu Predsjedništva te Etički kodeks.

Početak i koncem 2021. Stranka je imala jednog zaposlenika (od 1. siječnja 2021. Stranka je s Glavnim tajnikom zaključila ugovor o radu na neodređeno vrijeme).

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbi članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14), poslovanje neprofitne organizacije treba se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti.

Pravilnikom o materijalno-financijskom poslovanju (iz lipnja 2020.) utvrđen je način na koji se utvrđuju prihodi, rashodi, pravo stvaranja obveza, financijski planovi, financiranje Stranke, raspolaganje i kontrola raspolaganjem imovinom, izvještavanje te druga pitanja financijske naravi.

Prema Izvješću o obavljenom nadzoru poslovanja, koje je sastavilo Veliko vijeće koncem 2021., između ostalog, utvrđeno je da obavljenim nadzorom nad materijalno-knjigovodstvenim poslovanjem nisu utvrđene nepravilnosti te je zaključeno da se sredstva Stranke koriste u skladu s planom rada i financijskim planom te programskim i političkim ciljevima, kao i odlukama tijela Stranke.

Knjigovodstvene usluge (između ostalog, vođenje poslovnih knjiga te izrada godišnjih financijskih izvještaja) obavlja računovodstveni servis na temelju zaključenog ugovora.

Etičkim kodeksom Stranke (iz lipnja 2020.) uspostavljena su pravila ponašanja članova Stranke, simpatizera, kandidata na listama za izbore, članova statutarnih tijela Stranke te drugih tijela koja se osnivaju na temelju Statuta u međusobnom odnosu i odnosima prema drugim sudionicima političkog života, medijima i javnosti općenito. Također, definirano je što se smatra težom i lakšom povredom Etičkog kodeksa, postupak podnošenja prijave povrede Etičkog kodeksa ili Statuta Stranke, tijelo kojem se podnosi prijava te posljedice u slučaju povrede Etičkog kodeksa ili Statuta.

Prema pisanom očitovanju odgovorne osobe, između ostalog, navedeno je da osim izjava za medije, *press* konferencija i intervjua, do kojih po prirodi stvari dolazi povremeno, ovisno o interesu samih medija o temama o kojima zastupnica Stranke u Hrvatskom saboru govori, kao i o dnevopolitičkoj situaciji, redovita komunikacija s članstvom i javnošću odvija se putem društvenih mreža Facebook i Twitter. Također, dio komunikacije s članovima odvija se putem aplikacije WhatsApp te neposredno, na sastancima ili telefonskim putem.

Planiranje

Godišnji program rada i Financijski plan Stranke za 2021. doneseni su u studenome 2020., a njihove izmjene u prosincu 2021.

Financijskim planom planirani su prihodi u iznosu od 450.000,00 kn, rashodi u iznosu od 500.000,00 kn te manjak prihoda u iznosu od 50.000,00 kn. Prema izmjenama Financijskog plana za 2021. prihodi su planirani u iznosu od 449.287,00 kn, rashodi u iznosu od 511.075,00 kn te manjak prihoda u iznosu od 61.788,00 kn, koji se planira pokriti iz prenesenog viška prihoda iz prethodne godine. Planirani prihodi odnose se na prihode iz državnog proračuna u iznosu od 438.461,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 10.252,00 kn te ostale prihode u iznosu od 574,00 kn. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 405.352,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu od 102.428,00 kn te financijske rashode u iznosu od 3.295,00 kn.

Izmjenama Godišnjeg programa rada za 2021. opisani su osnovni ciljevi, unutarstranačke aktivnosti, sudjelovanje na lokalnim izborima te suradnja s drugim političkim strankama ili nezavisnim pojedincima koji politički djeluju, suradnja s organizacijama civilnog društva, suradnja s nadležnim tijelima i medijima. Osnovni ciljevi usmjereni su na daljnju izgradnju zajedničke političke platforme i prepoznatljivosti jednog jedinstvenog političkog projekta koji će se prezentirati i javnosti predstavljati pod imenom druge političke stranke – Centar; strateški planovi i programske smjernice razvijaju se na dobrobit oba politička partnera, ali uvijek uz uvažavanje krajnjeg cilja da se taj politički projekt u javnosti predstavlja i promovira kao proces spajanja dviju političkih stranaka u jednu političku stranku te se stoga planovi i programske smjernice predstavljaju pod brendom političke stranke Centar, s jasnom napomenom da to proizlazi iz volje i nakane Stranke da se s političkom strankom Centar spoji u jedan jedinstveni pravni subjekt. Unutarstranačke aktivnosti planirano je vezati za njezino djelovanje, u cilju okupljanja članstva, simpatizera i podržavatelja programskih ciljeva i političkog smjera koji Stranka iskazuje kroz javno i političko djelovanje; iako se članstvo preusmjerava na političko djelovanje i davanje podrške političkoj stranci Centar s kojom se Stranka planira spojiti u jednu političku stranku, neposredan rad s vlastitom biračkom bazom i nadalje je bitan dio Stranke. Tijekom 2021. održat će se lokalni izbori na koje Stranka neće samostalno izlaziti, uz dopuštenje onim članovima koji su ujedno i članovi neke druge političke stranke da sudjeluju na izborima i na izbornim listama. U 2021. nastaviti će se suradnja s političkom strankom Centar, s konačnim ciljem ujedinjavanja u jednu političku stranku, a ujedno u okviru Kluba koji djeluje u Hrvatskom saboru, ostvarit će se suradnja i s političkom strankom Građansko-liberalni savez, i to u području usuglašavanja stavova oko tema dnevnog reda, podnošenja amandmana, inicijativa i promoviranja stavova o dnevnopolitičkim aktualnostima.

Financijski izvještaji

Stranka sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2021. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima te Bilješke uz Bilancu. Financijski izvještaji s propisanim priložima (Godišnji program rada i Financijski plan za 2021. te Izvješće o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti) dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja u propisanom roku te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva.

Državnom uredu za reviziju također su tijekom obavljanja revizije (27. rujna 2022.) dodatno dostavljeni ispravljeni Izvještaj o prihodima i rashodima te Bilanca, kao i Izmjene Godišnjeg programa rada i Financijskog plana za 2021. (navedene izmjene nisu unesene u informacijski sustav za nadzor financiranja).

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2021., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 449.287,00 kn, što je 974.791,00 kn ili 68,5 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni prihodi jednaki su planiranim.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	588.099,00	438.461,00	74,6
2.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	828.963,00	10.252,00	1,2
3.	Drugi prihodi	7.016,00	574,00	8,2
	Ukupni prihodi	1.424.078,00	449.287,00	31,5

Vrijednosno značajniji su prihodi iz državnog proračuna u iznosu od 438.461,00 kn ili 97,6 % ukupno ostvarenih prihoda. Drugi prihodi (od dobrovoljnih priloga/donacija i drugi) iznose 10.826,00 kn ili 2,4 % ukupno ostvarenih prihoda.

U odnosu na prethodnu godinu, manje su ostvareni prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) za 818.711,00 kn ili 98,8 % (prethodne godine u okviru prihoda od dobrovoljnih priloga/donacija evidentirane su uplate sredstava od dva koalicijska partnera za izbor zastupnika u Hrvatski sabor) te prihodi iz državnog proračuna za 149.638,00 kn ili 25,4 % (prethodne godine ostvarena je naknada za izbornu promidžbu za izbor zastupnika u Hrvatski sabor).

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni u iznosu od 438.461,00 kn odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke, koji su ostvareni u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima. Prema odredbama članaka 6. i 7. spomenutog Zakona, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile zastupničko mjesto u Hrvatskome saboru i nezavisni zastupnici na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog zastupnika u Hrvatskom saboru, tako da pojedinoj političkoj stranci koja je bila predlagatelj liste pripadaju sredstva razmjerna broju dobivenih zastupničkih mjesta prema konačnim rezultatima izbora za zastupnike u Hrvatski sabor. U skladu s odlukama o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika (Narodne novine 6/21, 78/21 i 107/21), koje je donio Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora u siječnju, srpnju i rujnu 2021., Stranci su u 2021. doznačena sredstva u iznosu od 438.461,00 kn za zastupnicu u 10. sazivu Hrvatskoga sabora. Sredstva su doznačavana na središnji račun Stranke u siječnju, travnju, srpnju i listopadu 2021.

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni u iznosu od 10.252,00 kn odnose se na dobrovoljne priloge (donacije) za financiranje redovne političke aktivnosti ostvarene u novcu od fizičke osobe u iznosu od 10.127,00 kn te pravne osobe u iznosu od 125,00 kn. Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) vođene su propisane evidencije, zaključivani ugovori i izdavane potvrde.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2021., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 511.075,00 kn, što je 825.264,00 kn ili 61,8 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni rashodi jednaki su planiranim.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	0,00	102.428,00	-
2.	Materijalni rashodi	1.125.539,00	405.352,00	36,0
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	990.712,00	181.598,00	18,3
2.2.	Drugi materijalni rashodi	134.827,00	223.754,00	166,0
3.	Financijski rashodi	3.300,00	3.295,00	99,8
4.	Rashodi za donacije (pomoći)	5.000,00	0,00	-
5.	Drugi rashodi	202.500,00	0,00	-
	Ukupni rashodi	1.336.339,00	511.075,00	38,2
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	1.424.078,00	449.287,00	31,5
	Višak prihoda	87.739,00	0,00	-
	Manjak prihoda	0,00	61.788,00	-

Vrijednosno značajniji su materijalni rashodi u iznosu od 405.352,00 kn ili 79,3 % ukupno ostvarenih rashoda. Drugi rashodi (za zaposlene te financijski rashodi) iznose 105.723,00 kn ili 20,7 % ukupno ostvarenih rashoda.

U odnosu na prethodnu godinu, manje su ostvareni rashodi za promidžbu i informiranje (za 809.114,00 kn ili 81,7 %) jer su prethodne godine bili održani izbori za zastupnike u Hrvatski sabor, dok rashodi za donacije (pomoći) te drugi rashodi nisu ostvareni. Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 102.428,00 kn jer je Stranka, od siječnja 2021., imala jednog zaposlenog.

Rashodi za zaposlene ostvareni u iznosu od 102.428,00 kn odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 71.612,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 11.816,00 kn te druge rashode za zaposlene (nagrade za rezultate rada, topli obrok, božićnica, regres, dobrovoljno mirovinsko osiguranje III. stup) u iznosu od 19.000,00 kn. Prosječna isplaćena plaća u 2021. iznosila je 5.968,00 kn bruto, odnosno 4.591,00 kn neto. Plaća je obračunana u skladu s propisima koji uređuju obračun i isplatu plaća i drugih naknada zaposlenima.

Rashodi za promidžbu i informiranje ostvareni u iznosu od 181.598,00 kn odnose se na promidžbene usluge (između ostalog, osmišljavanje i izrada sadržaja za društvene mreže te upravljanje društvenim mrežama, usluge strateškog savjetovanja u odnosima s javnošću, osmišljavanje i produkcija video i foto sadržaja) u iznosu od 168.250,00 kn, snimanje i montaža promotivnog videa u iznosu od 4.875,00 kn, usluge Facebooka u iznosu od 4.723,00 kn te tisak materijala u iznosu od 3.750,00 kn.

Drugi materijalni rashodi ostvareni u iznosu od 223.754,00 kn odnose se na intelektualne i osobne usluge u iznosu od 163.000,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu od 44.984,00 kn, naknade troškova prijevoza zaposleniku u iznosu od 4.320,00 kn, komunalne usluge u iznosu od 2.400,00 kn, naknade drugim osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 2.320,00 kn, materijal i energiju u iznosu od 1.275,00 kn te druge rashode u iznosu od 5.455,00 kn.

Rashodi za intelektualne i osobne usluge ostvareni u iznosu od 163.000,00 kn odnose se na poslove savjetnika u organizaciji rada i političkog djelovanja Stranke u iznosu od 132.000,00 kn, izradu dokumenta o reformi teritorijalnog ustroja Republike Hrvatske u iznosu od 25.000,00 kn te knjigovodstvene usluge u iznosu od 6.000,00 kn.

Rashodi za zakupnine i najamnine ostvareni u iznosu od 44.984,00 kn odnose se na zakup dva poslovna prostora u Zagrebu, od kojih je za jedan poslovni prostor ugovor o zakupu istekao koncem rujna 2021., a za drugi poslovni prostor ugovor je sporazumno raskinut koncem srpnja 2022. Prema pisanom očitovanju odgovorne osobe, između ostalog, poslovni prostori koristili su se za održavanje sastanaka, predizbornih aktivnosti te *press* konferencija.

Drugi rashodi ostvareni u iznosu od 5.455,00 kn odnose se na povrat razlike sredstava za troškove izborne promidžbe političkoj stranci – koalicijskom partneru (Centar), na temelju Sporazuma o zajedničkom nastupu na izborima za Hrvatski sabor u 2020. u iznosu od 2.581,00 kn, usluge posredovanja u zakupu poslovnog prostora u Zagrebu (ugovor o zakupu istekao koncem rujna 2021.) u iznosu od 2.242,00 kn te drugo u iznosu od 632,00 kn.

Financijski rashodi ostvareni u iznosu od 3.295,00 kn odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa.

Manjak prihoda za 2021. iznosi 61.788,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iznosi 77.639,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 15.851,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2021., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 26.483,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2021.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2021.	31. prosinca 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Financijska imovina	91.086,00	26.483,00	29,1
1.1.	Novac u banci i blagajni	91.086,00	26.483,00	29,1
	Ukupno imovina	91.086,00	26.483,00	29,1
2.	Obveze	13.447,00	10.632,00	79,1
2.1.	Obveze za rashode	820,00	8.132,00	991,7
2.2.	Obveze za kredite i zajmove	12.627,00	2.500,00	19,8
3.	Vlastiti izvori	77.639,00	15.851,00	20,4
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	91.086,00	26.483,00	29,1

Ukupna vrijednost imovine, odnosno obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2021. manja je u odnosu na stanje iskazano početkom 2021. za 64.603,00 kn ili 70,9 % (zbog smanjenja novčanih sredstava).

Financijska imovina iskazana koncem 2021. u iznosu od 26.483,00 kn odnosi se na novčana sredstva na redovnom računu u iznosu od 26.274,00 kn te na posebnom računu za financiranje troškova izborne promidžbe za izbor članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske u iznosu od 209,00 kn. Prema podacima iz Izvješća Državnog izbornog povjerenstva o provedenom nadzoru financiranja izborne promidžbe na izborima članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske, Stranka (pod prijašnjim nazivom START – Stranka antikorupcije, razvoja i transparentnosti) otvorila je 4. travnja 2019. poseban račun za financiranje izborne promidžbe, koji je zatvorila u listopadu 2022. Prema odredbi članka 32. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima, političke stranke dužne su, između ostalog, dovršiti sve transakcije na posebnom računu za financiranje izborne promidžbe i zatvoriti ga najkasnije u roku od 60 dana od isteka roka za isplatu naknade troškova izborne promidžbe; dužne su najkasnije u roku od osam dana od dana zatvaranja posebnog računa za financiranje izborne promidžbe dostaviti Državnom izbornom povjerenstvu potvrdu banke o zatvaranju računa, a podatke o zatvaranju posebnog računa unijeti u informacijski sustav za nadzor financiranja.

Obveze iskazane u iznosu od 10.632,00 kn odnose se na obveze za zaposlene u iznosu od 7.312,00 kn, obveze za kredite i zajmove (jedna pozajmica od fizičke osobe) u iznosu od 2.500,00 kn te obveze prema dobavljačima u zemlji u iznosu od 820,00 kn. Od ukupno iskazanih obveza u iznosu od 10.632,00 kn, na 31. prosinca 2021. dospjele obveze iznose 820,00 kn ili 7,7 %. Do konca rujna 2022. podmirene su obveze u iznosu od 8.132,00 kn ili 76,5 % ukupnih obveza.

Vlastiti izvori iskazani u iznosu od 15.851,00 kn odnose se na višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju.

III. REVIZIJA ZA 2021.

Postupci revizije provedeni su od 22. rujna do 22. studenoga 2022.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18 i 103/18 – ispravak)
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o političkim strankama
2. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
3. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
4. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)
5. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija
6. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda i unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19)
7. Statut (svibanj 2020.)
8. Godišnji program rada i Financijski plan za 2021. te njihove izmjene.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Provjerena je dokumentacija u vezi s prihodima iz proračuna te dobrovoljnim priložima (donacijama). Također, obavljena je provjera ulaznih računa, obračuna plaće i naknada za zaposlenika te dokumentacija u vezi s rashodima za promidžbu i informiranje, intelektualnim i osobnim uslugama, naknadama za obavljanje aktivnosti osobama izvan radnog odnosa te drugim rashodima. Obavljeni su razgovori s potpredsjednikom Stranke i Glavnim tajnikom Stranke te pribavljena obrazloženja u vezi s poslovnim događajima.

Nalaz za 2021.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2021. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na planiranje, računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje.

1. Planiranje

- 1.1. Godišnji program rada i Financijski plan Stranke za 2021. doneseni su u studenome 2020., a njihove izmjene u prosincu 2021. Izmjene Financijskog plana sadrže plan prihoda i rashoda te obrazloženje Financijskog plana, ali ne sadrže plan zaduživanja i otplata. Nadalje, Godišnji program rada za 2021. te njegove izmjene sadrže planirane aktivnosti, ali uz opis aktivnosti nisu navedena potrebna sredstva za njihovo financiranje prema vrsti rashoda.

Odredbom članka 5. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i članaka 10. i 12. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, propisano je da je neprofitna organizacija koja je obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva obvezna izrađivati godišnji program rada i financijski plan za njihovu provedbu; financijski plan neprofitne organizacije sastoji se od plana prihoda i rashoda, plana zaduživanja i otplata te obrazloženja financijskog plana. Prema odredbama članka 14. navedenog Pravilnika, plan zaduživanja i otplata sadrži, između ostalog, najviši iznos do kojega se neprofitna organizacija može jednokratno kratkoročno zadužiti, kao i najviši iznos do kojega neprofitna organizacija može jednokratno dati kratkoročne zajmove.

Državni ured za reviziju nalaže uz financijski plan donijeti plan zaduživanja i otplata u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija. Nadalje, preporučuje u godišnjem programu rada uz opis aktivnosti navesti planirana potrebna sredstva za svaku aktivnost prema vrsti rashoda.

2. Računovodstveno poslovanje

- 2.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

– Evidentiranje i iskazivanje poslovnih događaja

Knjigovodstvene isprave (ulazni računi, između ostalog, za usluge promidžbe i informiranja te usluge savjetovanja u iznosu od 336.117,00 kn) na temelju kojih su poslovni događaji evidentirani u poslovnim knjigama te koje se odnose na poslovnu promjenu nisu povezane s aktivnostima iz Godišnjeg programa rada Stranke i njegovim izmjenama za 2021.

Prema odredbi članka 4., stavka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, političke stranke mogu ostvarena financijska sredstva koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom.

Stranka je u 2021. obračunala dva putna naloga u iznosu od 2.864,00 kn, koja sadrže izvješća s putovanja uz koje su priložene isprave kojima se dokazuju nastali troškovi za putovanja (računi ili preslike računa za cestarine, odnosno ispis prolaza autoceste s ENC uređajem), ali nije ih ovjerila odgovorna osoba. Nadalje, Stranka je u poslovnim knjigama evidentirala i u financijskim izvještajima iskazala rashode za uslugu snimanja i montažu promotivnog videa u iznosu od 4.875,00 kn na temelju računa koji glasi na drugu političku stranku, a račun je podmiren s redovnog računa Stranke. Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, došlo je do omaške kod ispostavljanja računa koju Stranka nije uočila, a izvršena usluga odnosi se na video govore zastupnice Stranke u Hrvatskom saboru, koji su se koristili na društvenim mrežama; nadalje, kada zastupnica Stranke komunicira s javnošću, navodi se i druga politička stranka, s obzirom na to da je tendencija obje političke stranke da se u javnom prostoru gradi jedan jedinstveni identitet, kao priprema zajedničkog projekta čija je namjera izlazak na sljedeće parlamentarne i druge nadolazeće izbore pod oznakom i imenom Centar. Prema odredbama članka 17., stavaka 1. – 4. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji se na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Knjigovodstvena isprava jest pisani dokument ili elektronički zapis o nastalom poslovnom događaju. Vjerodostojna je ona knjigovodstvena isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj. Knjigovodstvena isprava je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovnog događaja povodom kojeg je sastavljena.

Rashodi za uslugu tiska materijala u iznosu od 3.750,00 kn odnose se na usluge obavljene u lipnju 2020. te ih je trebalo evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u financijskim izvještajima za 2020., prema računovodstvenom načelu nastanka događaja. Odredbama članka 26. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija propisano je, između ostalog, da se prihodi i rashodi priznaju uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja, što znači da se rashodi priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati poslovne događaje u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih, istinitih, urednih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava te rashode priznati u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju, u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Također, preporučuje na računima za robu i usluge navesti na koju se aktivnost, odnosno ciljeve odnose ostvareni rashodi, kako bi se omogućilo učinkovito upravljanje i kontrola trošenja financijskih sredstava.

– Popis imovine i obveza

Predsjedništvo Stranke je u listopadu 2021. donijelo Odluku o godišnjem popisu i osnivanju Povjerenstva za popis imovine i obveza, koji je sastavio izvješće o obavljenom popisu. Popisom je obuhvaćena financijska imovina (novčana sredstva na redovnom računu Stranke) u iznosu od 26.274,00 kn te obveze za kredite i zajmove u iznosu od 2.500,00 kn. Popisom nisu obuhvaćene obveze za rashode u iznosu od 8.132,00 kn te novčana sredstva na posebnom računu za financiranje troškova izborne promidžbe za izbor članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske (zatvoren u listopadu 2022.) u iznosu od 209,00 kn. Predsjedništvo Stranke prihvatilo je izvješće o obavljenom popisu imovine i obveza.

Prema odredbi članka 19. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija dužna je, između ostalog, najmanje jednom i to na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem.

Državni ured za reviziju nalaže obaviti popis imovine i obveza u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

3. Financijski izvještaji

3.1. Stranka sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2021. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima te Bilješke uz Bilancu. Financijski izvještaji s propisanim priložima (Godišnji program rada i Financijski plan Stranke za 2021. te Izvješće o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti) dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja u propisanom roku te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva. Državnom uredu za reviziju također su tijekom obavljanja revizije (27. rujna 2022.) dodatno dostavljeni ispravljeni Izvještaj o prihodima i rashodima te Bilanca, kao i Izmjene Godišnjeg programa rada i Financijskog plana za 2021. (navedene izmjene nisu unesene u informacijski sustav za nadzor financiranja).

U Bilanci na dan 31. prosinca 2021., koja je unesena u informacijski sustav za nadzor financiranja, nisu iskazane ukupne obveze i vlastiti izvori (Stanje 1. siječnja) u iznosu od 91.086,00 kn, ali su iskazani podaci o vrijednosti imovine, obveza te vlastitih izvora (Stanje 31. prosinca) u iznosu od 26.483,00 kn, koji su istovjetni podacima evidentiranim u poslovnim knjigama. Stranka je Državnom uredu za reviziju tijekom obavljanja revizije dostavila ispravljenju Bilancu na dan 31. prosinca 2021.

Odredbama članka 52. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, propisano je, između ostalog, da su godišnji financijski izvještaji, zajedno s propisanim priložima, političke stranke, nezavisni zastupnici i nezavisni vijećnici dužni dostaviti Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu, unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja, u roku od 60 dana od dana isteka izvještajnog razdoblja.

Odredbama članka 28. i 29. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je, između ostalog, da su financijski izvještaji neprofitne organizacije, izvještaji o stanju i strukturi, te promjenama u vrijednosti i obujmu imovine, obveza, vlastitih izvora, prihoda i rashoda; financijski izvještaji moraju pružiti objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije.

Način unosa u informacijski sustav za nadzor financiranja godišnjeg financijskog izvještaja s propisanim priložima, između ostalog, propisan je Pravilnikom o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma u informacijski sustav za nadzor financiranja.

Državni ured za reviziju nalaže posvetiti dužnu pažnju unosu točnih podataka u godišnja financijska izvješća u informacijski sustav za nadzor financiranja u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma, Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma u informacijski sustav za nadzor financiranja.

Stranka u cijelosti prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2020., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja. Revizijom za 2021. provjereno je je li Stranka postupila prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status. Također, navodi se nalog čija provedba zbog opravdanih razloga nije primjenjiva.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2020.	Objaviti Statut Stranke u skladu s odredbama Zakona o političkim strankama.	1. lipnja 2022.	provedeno
2.	Sustav unutarnjih kontrola	2020.	Uspostaviti učinkovitiji sustav unutarnjih kontrola kako bi se osiguralo ostvarenje ciljeva poslovanja smanjenjem rizika na prihvatljivu razinu.	1. lipnja 2022.	provedeno
3.	Planiranje	2020.	Planirati rezultat poslovanja za koji se očekuje da će biti ostvaren, a koji se sastoji od manjka/viška iz prethodnih godina, odnosno očekivanog manjka/viška te donositi plan zaduživanja i otpлата koji je sastavni dio financijskog plana u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.	1. ožujka 2022.	djelomično provedeno
4.	Računovodstveno poslovanje	2020.	U poslovnim knjigama evidentirati i financijskim izvještajima iskazati prihode i rashode uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	1. ožujka 2022.	nije provedeno
5.		2020.	Sve poslovne događaje evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u financijskim izvještajima, kao i na temelju knjigovodstvenih isprava koje su prethodno kontrolirane, iz kojih će biti razvidni razlozi ugošćivanja, korisnici usluga reprezentacije i drugi podaci koje mora imati uredna i vjerodostojna knjigovodstvena isprava, u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o porezu na dohodak.	1. ožujka 2022.	provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
6.		2020.	Na računima za robu i usluge navesti na koju se aktivnost, odnosno ciljeve odnose ostvareni rashodi, kako bi se omogućilo učinkovito upravljanje i kontrola trošenja financijskih sredstava.	15. veljače 2022.	nije provedeno
7.		2020.	Obaviti popis imovine i obveza u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	15. veljače 2022.	djelomično provedeno
8.	Financijski izvještaji	2020.	Sastavljati Bilješke uz Bilancu u skladu s odredbama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.	1. ožujka 2022.	provedeno
9.		2020.	U Izvještaju o prihodima i rashodima iskazati sve podatke propisane Pravilnikom o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija, kako bi financijski izvještaji pružili objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja Stranke u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	1. ožujka 2022.	provedeno
10.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	2020.	Donacije iz nedopuštenih izvora za redovne političke aktivnosti odmah prijaviti Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu odnosno donacije za financiranje izborne promidžbe Državnom izbornom povjerenstvu te iznos donacija iz nedopuštenih izvora doznačiti u korist državnog proračuna u roku propisanom odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu.	7. veljače 2022.	nije primjenjivo
11.	Rashodi	2020.	Ispostavljati, obračunavati i isplaćivati troškove službenih putovanja na temelju naloga za službeno putovanje koji sadrži sve propisane podatke u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o porezu na dohodak.	1. ožujka 2022.	djelomično provedeno

Obrazloženje danih naloga koji su djelomično provedeni ili nisu primjenjivi daje se u nastavku.

- Financijskim planom i izmjenama Financijskog plana Stranka je planirala rezultat poslovanja, ali nije donijela plan zaduživanja i otplata koji je sastavni dio financijskog plana.
- Povjerenstvo za popis imovine i obveza obavilo je popis imovine i obveza te sastavilo izvješće o obavljenom popisu, ali popisom imovine i obveza nisu obuhvaćene obveze za rashode u iznosu od 8.132,00 kn te novčana sredstva u iznosu od 209,00 kn.

- Nalog da se donacije iz nedopuštenih izvora za redovne političke aktivnosti odmah prijave Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu odnosno donacije za financiranje izborne promidžbe Državnom izbornom povjerenstvu te iznos donacija iz nedopuštenih izvora doznače u korist državnog proračuna u propisanom roku nije primjenjiv jer Stranka u 2021. nije ostvarila dobrovoljne priloge (donacije) iz nedopuštenih izvora.
- Stranka je u 2021. obračunala dva putna naloga koja sadrže izvješća s putovanja uz koje su priložene isprave kojima se dokazuju nastali troškovi za putovanja (računi ili preslike računa za cestarine, odnosno ispis prolaza autoceste s ENC uređajem), međutim, nije ih ovjerila odgovorna osoba.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema nalogima i preporuci Državnog ureda za reviziju, koji nisu provedeni ili nisu u cijelosti provedeni.

1.2. Stranka prihvata status naloga i preporuke iz prošle revizije.